

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อหารื้อ การฝึกรวมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก มากกว่า ๑ ประเภท

หน่วยงานที่หารื้อ สถานประกอบการกิจการ

ประเด็นข้อหารื้อ ๑. พนักงานที่มีหน้าที่ผู้ขับรถยกมากกว่า ๑ ประเภท สามารถเข้ารับการฝึกรวมตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกรวมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ข้อ ๕(๑) ในคราวเดียวกันได้หรือไม่ และวุฒิบัตรสามารถระบุประเภทรถยกรวมกันได้หรือไม่

๒. กรณีที่บริษัทฯ มีข้อกำหนดให้มีการทบทวนทุก ๆ ๒ ปี ซึ่งนอกเหนือจากประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกรวมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก โดยผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกดังกล่าวสอดคล้องกับคุณสมบัติตาม ข้อ ๙ การออกวุฒิบัตรสามารถระบุเป็นการทบทวนได้หรือไม่

๓. วุฒิบัตร/หนังสือรับรองเดิม ตามหลักสูตรการฝึกรวมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก โดยสอดคล้องตามคุณสมบัติ ข้อ ๙ ซึ่งไม่ได้ระบุประเภทรถยกตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกรวมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก แต่ระบุเป็น ดีเซล/ไฟฟ้า ถือว่าเป็นไปตามประกาศฯ หรือไม่

ข้อกฎหมาย ๑. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ฯลฯ

ข้อ ๔๐ นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ผ่านการฝึกรวมเกี่ยวกับการใช้รถยกแต่ละประเภท ความปลอดภัยในการขับรถยก การตรวจสอบและบำรุงรักษา รถยก โดยวิทยากรซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับรถยก ตามหลักสูตรที่อธิบดีประกาศกำหนด

ฯลฯ

๒. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกรวมลูกจ้าง ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ฯลฯ

ข้อ ๒ นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ใช้ไฟฟ้า หรือเครื่องยนต์ เข้ารับการฝึกรวมหลักสูตรตามประเภทของรถยก

ฯลฯ

กรณีนายจ้างไม่สามารถจัดให้มีการฝึกรวมในหลักสูตรตามวรรคหนึ่งได้ ให้นิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตในการให้บริการจัดฝึกรวมตามมาตรา ๑๑ เป็นผู้ดำเนินการ

กรณีนายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับรถยก ประเภทที่ต้องใช้แรงคนในการเคลื่อนย้ายขณะที่ยกสิ่งของ หรือรถยกประเภทที่ไม่มีต้นกำลังในการขับเคลื่อน หรือรถยกที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ต้องให้ลูกจ้างเข้ารับการฝึกรวมตามข้อบังคับและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อความปลอดภัย รวมทั้งตามรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตกำหนด

ข้อ ๓ การจัดฝึกรวมตามหลักสูตรในข้อ ๒ วรรคหนึ่ง นายจ้างหรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตในการให้บริการจัดฝึกรวมตามมาตรา ๑๑ ต้องดำเนินการ ดังนี้

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

-๒-

(๑) กรณีนายจ้างเป็นผู้จัดฝึกอบรมให้แจ้งกำหนดการ สถานที่ หลักสูตรการฝึกอบรม ตามประเภทของรถยก รายชื่อลูกจ้างที่เข้ารับการฝึกอบรม พร้อมทั้งรายชื่อและคุณสมบัติวิทยากร ต่อพนักงาน ตรวจความปลอดภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ณ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ หรือสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดที่นายจ้างมีสถานประกอบกิจการ ตั้งอยู่ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ก่อนการจัดฝึกอบรม ทั้งนี้ อาจแจ้งเป็นเอกสารด้วยตนเอง หรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ฯลฯ

(๕) ออกหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการฝึกอบรม หนังสือรับรอง หรือวุฒิบัตร โดยมี รายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

(ก) ชื่อหน่วยงานที่ออกหลักฐานแสดงว่าผ่านการฝึกอบรม พร้อมระบุข้อความว่า "จัดฝึกอบรมโดยนายจ้าง" หรือ "จัดฝึกอบรมโดยนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑ ใบอนุญาตเลขที่ ..."

(ข) ชื่อและนามสกุลของลูกจ้างหรือบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรม

(ค) ชื่อหลักสูตรที่ผ่านการฝึกอบรมโดยต้องระบุประเภทของรถยกที่จัดให้มีการฝึกอบรม

(ง) สถานที่ตั้งในการฝึกอบรม

(จ) วัน เดือน และปี ที่เข้ารับการฝึกอบรม

(ฉ) ลงนามโดยนายจ้างหรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑ แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ผู้จัดให้มีการฝึกอบรมต้องมอบหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการฝึกอบรม หนังสือรับรอง หรือวุฒิบัตร ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินผลตามหลักสูตร

(๖) จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม วัน เวลาที่ฝึกอบรม รายชื่อวิทยากร พร้อมภาพถ่ายกิจกรรมระหว่างการฝึกอบรม

ฯลฯ

กรณีลูกจ้างย้ายไปทำงาน ณ สถานประกอบกิจการแห่งใหม่ ที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร รถยกตามประเภทนั้น ๆ ตามข้อ ๒ จากสถานประกอบกิจการเดิมแล้วและมีเอกสารหรือหลักฐานการรับรอง หรือได้รับวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรม ถือว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรม ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกตามประเภทนั้น ๆ ตามประกาศฉบับนี้

ฯลฯ

ข้อ ๕ หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก หัวข้อวิชาและระยะเวลา ในการฝึกอบรมต้องไม่น้อยกว่าสิบสองชั่วโมง รายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทฤษฎี อย่างน้อยต้องมีหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรม ดังนี้

(ก) กฎหมายความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับรถยก กฎหมายเกี่ยวกับรถยก ที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานสัญลักษณ์ความปลอดภัย ไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมง

ฯลฯ

(๒) การทดสอบตามหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ต้องจัดให้มีการทดสอบภาคทฤษฎีและ ทดสอบภาคปฏิบัติ รายละเอียด ดังนี้

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

-๓-

(ก) ทดสอบภาคทฤษฎีตามหัวข้อวิชา ข้อ ๕ (๑) ไม่น้อยกว่าสามสิบนาที

(ข) ทดสอบภาคปฏิบัติข้อบัญญัติในการยกและเคลื่อนย้ายสิ่งของตามประเภทที่สอดคล้องกับหลักสูตร ไม่น้อยกว่าสองชั่วโมงสามสิบนาที

ฯลฯ

ข้อ ๙ กรณีลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยกที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับรถยกประเภทนั้น ๆ และมีเอกสารหรือหลักฐานการรับรอง หรือได้รับวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีข้อ ๘ หน่วยงานฝึกอบรมภาคเอกชน หรือผ่านการฝึกอบรมจากผู้ผลิตที่มีระยะเวลาในการเข้ารับการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยก ตามประกาศฉบับนี้แล้ว

กรณีลูกจ้างผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยกที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรจากหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง ที่ระยะเวลาเข้ารับการฝึกอบรมตลอดหลักสูตรน้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างเข้ารับการฝึกอบรมในหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรมตามข้อ ๕ (๑) และทดสอบตามข้อ ๕ (๓) (ก) รวมถึงต้องผ่านเกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบ จึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยก ตามประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ในการดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรมตามวรรคสอง ให้นายจ้างหรือนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตในการให้บริการจัดฝึกอบรมตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการเป็นไปตามข้อ ๓ และข้อ ๔

ตอบข้อหารือ ประเด็นที่ ๑ พนักงานที่มีหน้าที่ช่วยรถยกมากกว่า ๑ ประเภท สามารถเข้ารับการฝึกอบรมตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยก ข้อ ๕ (๑) ในคราวเดียวกันได้หรือไม่ และวุฒิบัตรสามารถระบุประเภทรถยกรวมกันได้หรือไม่ เห็นว่า การจัดฝึกอบรมสำหรับพนักงานที่มีหน้าที่ช่วยรถยกมากกว่า ๑ ประเภท สามารถจัดอบรมในคราวเดียวกันได้ แต่ต้องจัดให้มีหัวข้อและรายละเอียดการฝึกอบรมที่ครอบคลุมทุกประเภทของรถยกที่ลูกจ้างใช้งาน โดยสามารถขยายระยะเวลาการฝึกอบรมได้ตามความเหมาะสมแต่ต้องไม่น้อยกว่าระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับการระบุชื่อหลักสูตรในวุฒิบัตร สามารถระบุประเภทรถยกรวมกันได้หรือไม่ เห็นว่า ตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยก ข้อ ๓ (๕) ได้กำหนดให้มีการออกหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการฝึกอบรมโดยต้องระบุประเภทของรถยกที่จัดให้มีการฝึกอบรม ซึ่งมีได้กำหนดให้หลักฐานดังกล่าวระบุประเภทของรถยกเพียง ๑ ประเภท แต่อย่างไร จึงสามารถระบุประเภทของรถยกตามที่มีการฝึกอบรมได้

ประเด็นที่ ๒ กรณีที่บริษัทฯ มีข้อกำหนดให้มีการทบทวนทุก ๆ ๒ ปี ซึ่งนอกเหนือจากประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยก โดยผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยกดังกล่าวสอดคล้องกับคุณสมบัติตามข้อ ๙ การออกวุฒิบัตรสามารถระบุเป็นการทบทวนได้หรือไม่ เห็นว่า ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรถยก มิได้มีการกำหนดหลักสูตรการอบรมทบทวนการทำงานเกี่ยวกับรถยก ดังนั้น การที่บริษัทฯ มีข้อกำหนดให้มีการทบทวนทุก ๆ ๒ ปี ซึ่งนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด แสดงให้เห็นว่า บริษัทฯ ให้ความสำคัญในการดูแลความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง บริษัทฯ จึงสามารถออกวุฒิบัตรดังกล่าวได้ ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอย่างไรก็ตามวุฒิบัตรดังกล่าวไม่สามารถใช้แสดงได้ว่าเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กฎหมายกำหนดแต่อย่างใด

ข้อหารื้อกฎหมายความปลอดภัย

-๔-

ประเด็นที่ ๓ วุฒิบัตร หนังสือรับรองเดิม ตามหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก โดยสอดคล้องตามคุณสมบัติข้อ ๙ ซึ่งไม่ได้ระบุประเภทรถยกตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก แต่ระบุเป็นดีเซล ไฟฟ้า ถือว่าเป็นไปตามประกาศฯ หรือไม่ มีความเห็นว่า ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ข้อ ๒ นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกที่ใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรตามประเภทของรถยก ข้อ ๓ การจัดฝึกอบรมตามหลักสูตรในข้อ ๒ ต้องออกหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการฝึกอบรม หนังสือรับรอง หรือวุฒิบัตร ต้องมอบหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการฝึกอบรม หนังสือรับรองหรือวุฒิบัตรให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการประเมินผลตามหลักสูตร กรณีลูกจ้างย้ายไปทำงาน ณ สถานประกอบกิจการแห่งใหม่ ที่ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรรถยกตามประเภทนั้น ๆ ตามข้อ ๒ จากสถานประกอบกิจการเดิมแล้วและมีเอกสารหรือหลักฐานการรับรองหรือได้รับวุฒิบัตรที่แสดงว่าได้ผ่านการฝึกอบรม ถือว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกตามประเภทนั้น ๆ ตามประกาศฉบับนี้ และข้อ ๕ หลักสูตรการฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ต้องมีหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสิบสองชั่วโมง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า วุฒิบัตร หนังสือรับรองเดิมระบุเป็นดีเซล ไฟฟ้า ซึ่งสอดคล้องตามคุณสมบัติข้อ ๙ ถือว่าเป็นไปตามประกาศฯ หรือไม่ หากทางบริษัทฯ มีเอกสารหลักฐานนอกเหนือจากวุฒิบัตร หนังสือรับรองที่สามารถยืนยันได้ว่าการฝึกอบรมดังกล่าวเป็นการฝึกอบรมหลักสูตรรถยกในประเภทที่กฎหมายกำหนดและตรงตามประเภทรถยกที่ลูกจ้างทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยก ก็ถือได้ว่าการฝึกอบรมตามข้อ ๕ แล้ว สำหรับกรณีที่ไม่ใช่เอกสารหลักฐานยืนยันได้ บริษัทฯ ต้องจัดให้ลูกจ้างซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ขับรถยกเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรตามประเภทของรถยก โดยต้องมีหัวข้อวิชาและระยะเวลาในการฝึกอบรมไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ในกรณีไม่สามารถจัดให้มีการฝึกอบรมได้ให้นิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตในการให้บริการจัดฝึกอบรมตามมาตรา ๑๑ เป็นผู้ดำเนินการพร้อมทั้งออกหลักฐานที่แสดงว่าผ่านการฝึกอบรมและมอบให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมที่ผ่านการประเมินผลตามหลักสูตรด้วย

หมายเหตุ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หนังสือกองความปลอดภัยแรงงาน ที่ รง ๐๕๐๔/๑๐๑๑๙

ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กองความปลอดภัยแรงงาน

กลุ่มงานมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน

๑๘ ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๘ ๙๑๒๘ - ๓๙